

Sygn. akt VI Ka 30/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Skowron (spr.)

Sędziowie SO Edyta Gajgał

SO Andrzej Wieja

Protokolant Jolanta Kopec

po rozpoznaniu w dniu 10 kwietnia 2015 r.

sprawy **A. L.**

oskarżonego z art. 217 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Lubaniu

z dnia 12 listopada 2014 r. sygn. akt II K 61/14

I. zmienia zaskarżony wyrok wobec oskarżonego A. L.:

- w pkt I części dyspozytywnej w ten sposób, że przyjmuje, iż stopień społecznej szkodliwości i wina oskarżonego odnośnie przypisanego mu czynu nie są znaczne i na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk i art. 67 § 1 kk postępowanie wobec niego warunkowo umarza na okres próby wynoszący 1 (jeden) rok,

- w pkt II części dyspozytywnej w ten sposób, że zasądzone od oskarżonego A. L. na rzecz oskarżyciela prywatnego D. D. koszty procesu ogranicza do kwoty 1008 zł (tysiąca ośmiu złotych),

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zasądza od oskarżonego A. L. na rzecz oskarżyciela prywatnego D. D. kwotę 420 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym,

IV. zwalnia oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt VI Ka 30/15

UZASADNIENIE

A. L. został oskarżony o to, że w dniu 28.12.2013 r. w miejscowości O. pow. (...) woj. (...), szarpiąc D. D. i przytrzymując go za szyję trzonkiem młotka, spowodował u niego obrażenia ciała w postaci otarcia naskórka okolicy oczodołu lewego, umiarkowanego obrzęku okolicy skroniowej lewej oraz otarcia naskórka i zacerwienia na szyi, czym naruszył jego nietykalność cielesną, tj. o czyn z art. 217 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Lubaniu wyrokiem z dnia 12 listopada 2014. w sprawie sygn. akt II K 61/14:

I. uznał oskarżonego A. L. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w części wstępnej wyroku z tą zmianą, że przyjął iż swoim zachowaniem spowodował on u D.D. obrażenia ciała w postaci otarcia naskórka i podbiegnięcia krwawego okolicy oczodołu lewego, obrzęku okolicy skroniowej lewej oraz otarcia naskórka i podbiegnięcia krwawego przebiegającego poziomo na przedniej powierzchni szyi, które skutkowały rozstrojem zdrowia na okres poniżej 7 dni i kwalifikując ten czyn z art. 157 § 2 k.k. na podstawie art. 157 § 2 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 40 (czterdziestu) stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 30 (trzydziestu) złotych,

II. na podstawie art. 628 pkt 1 k.p.k. zasądził od oskarżonego A. L. na rzecz oskarżyciela prywatnego D. D. koszty procesu w kwocie 1.308 (tysiąc trzysta osiem) złotych, w tym kwotę 1.008 (tysiąc osiem) złotych tytułem zwrotu poniesionych przez oskarżyciela kosztów ustanowienia pełnomocnika w osobie adw. M. S..

Osobistą apelację od wyroku Sądu Rejonowego w Lubaniu wywiódł oskarżony.

Skarżący orzeczeniu temu zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4, art. 5 § 2 oraz art. 7 kpk polegającą na poniechaniu przesłuchania w charakterze świadka żony oskarżonego S. L. – skutkującą błędem w ustaleniach faktycznych, że działanie oskarżonego z dnia 28 grudnia 2013r. nie było obroną konieczną jego żony S. L.,

natomiast w przypadku utrzymania wyroku w części dotyczącej winy zarzucił:

1. rażąco niewspółmierność wymierzonej przez Sąd kary grzywny w wysokości 40 stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki dziennej na kwotę 30 zł – podczas gdy sposób i okoliczności popełniania czynu, postać zamiaru oraz motywacja oskarżonego wskazują, że wymierzyć należało co najwyżej karę grzywny w wysokości 10 stawek dziennych,

2. naruszenie art. 33 § 3 kk poprzez przyjęcie wartości jednej stawki dziennej na kwotę 30 zł – podczas gdy warunki osobiste oskarżonego i stosunki majątkowe uzasadniają przyjęcie wartości jednej stawki na kwotę 10 zł.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie, ewentualnie przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Nie jest zasadna apelacja oskarżonego w zakresie zarzutu zawartego w pkt 1., a mianowicie zarzut błędu w ustaleniach faktycznych będących podstawą zaskarżonego wyroku poprzez przyjęcie, że A. L. nie działał „w obronie koniecznej S. L.” – jego żony. Zdaniem skarżącego błąd ten był wynikiem nieprzesłuchania jej w charakterze świadka. Zgodzić się należy w tej mierze z autorem apelacji, że sąd I instancji niezasadnie oddalił wniosek oskarżonego o przesłuchanie jego żony S. L. w charakterze świadka. W postępowaniu odwoławczym sąd okręgowy przeprowadził dowód z zeznań wyżej wskazanego świadka. Zeznania S. L. (k.76-77) zdaniem sądu II instancji nie dają podstaw do twierdzenia, że dokonane przez sąd meriti ustalenia w zakresie rekonstrukcji stanu faktycznego dotknięte są błędem. Świadek ta zeznała, że w piwnicy domu, w którym zamieszkuje także jej brat (D. D.) została przez brata zaatakowana w ten sposób, że napastnik pchnął ją kilkakrotnie, a w ręce trzymał młotek, którym zamachnął się w jej kierunku. Zaczęła wtedy krzyczeć, wołać pomocy. Po chwili do piwnicy wbiegł jej mąż złapał D. D. za rękę i razem wyrócili się na schody. Jej mąż przytrzymał D. D. do przyjazdu policji. Cały czas leżeli oni w ten sposób, że jej mąż leżał na schodach, a przytrzymywany przez niego D. D. na nim. Oczywistym jest, że z uwagi na to że S. L. jest żoną oskarżonego jej relacja będzie pozostawała zbieżną z relacją przedstawioną przez samego oskarżonego. Jest to tym bardziej uzasadnione, że od daty zdarzenia upłynęło sporo czasu, a świadek miała świadomość tego, iż może zostać przez sąd przesłuchana, stąd też dopasowanie przedstawionej przez nią wersji wydarzeń do wyjaśnień oskarżonego nie stanowiło żadnej trudności. Trzeba przy tym zaznaczyć, że z uwagi na fakt, że osobą oskarżoną w niniejszym postępowaniu jest mąż S. L. jest rzeczą naturalną, że w przedstawianej wersji wydarzeń stara się ona w jakiś sposób „wybielić” jego udział. Zeznania

świadka S. L. pozostają w sprzeczności z zeznaniami D. K., K. K. i funkcjonariusza policji P. S.. Zeznania tych świadków korespondują z zeznaniami pokrzywdzonego D.D.. Zeznania tych świadków zostały w sposób prawidłowy ocenione przez sąd I instancji. Z całą pewnością oceny tej nie sposób jest uznać za ocenę dowolną.

Art. 7 k.p.k. (określający zasadę swobodnej oceny dowodów) stanowi, że organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego

Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia to błąd, który wynika bądź to z niepełności postępowania dowodowego, bądź też z przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów. Może on więc być wynikiem nieznamości określonych dowodów lub nieprzestrzegania dyrektyw obowiązujących przy ocenie dowodów (art. 7 k.p.k.), np. błąd logiczny w rozumowaniu, zlekceważenie niektórych dowodów, danie wiary dowodom nieprzekonującym, bezpodstawne pominięcie określonych twierdzeń dowodowych, oparcie się na faktach w istocie nieudowodnionych itd. W orzecznictwie trafnie podnosi się, że zarzut ten jest słuszny tylko wówczas „gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania”, nie może on natomiast sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami sądu (wyrok Sądu Najwyższego z 24.03.1975r., II KR 355/74, OSNPG 9/1995 poz. 84), przy czym jest to aktualne jedynie przy zarzucie błędu o charakterze dowolności. Tego typu zarzut co do błędu w ustaleniach faktycznych to bowiem, jak zasadnie się wskazuje, nie sama odmienna ocena materiału dowodowego przez skarżącego lecz wykazanie , jakich konkretnych uchybień w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego dopuścił się sąd w dokonanej ocenie materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z 22.01.1975r., I KR 197/74, OSNKW 5/1975 poz. 58).

Poprzez przeprowadzenie w postępowaniu odwoławczym dowodu z zeznań S. L. – małżonki oskarżonego błąd niepełności postępowania dowodowego został wyeliminowany. Odnośnie zaś zarzucanej w apelacji przez skarżącego dowolności oceny materiału dowodowego trzeba zauważyć, że skarżący nie wskazał jakim kryteriom ocen cytowanego wyżej przepisu art. 7 k.p.k. dokonana przez sąd I instancji ocena materiału dowodowego nie odpowiada. Wywiedziona przez oskarżonego apelacja jest w rzeczywistości polemiką z prawidłową oceną zebranego materiału dowodowego, czego nie podważył nawet przeprowadzony w postępowaniu odwoławczym dowód z zeznań świadka S. L..

W tej sytuacji ustalenia faktyczne odnoszące się do przypisania oskarżonemu A. L. popełnienia występku z art. 157§2 k.k. są ustaleniami prawidłowymi i w tym zakresie apelację oskarżonego należy uznać za niezasadną.

Zasadny jest natomiast zarzut apelacji osobistej oskarżonego A. L. zawarty w pkt. 2, a mianowicie rażącej niewspółmierności wymierzonej mu przez sąd I instancji kary grzywny w ilości 40 stawek dziennych przy przyjęciu, że jedna stawka odpowiada kwocie 30 zł.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary jako zarzut kategorii ocen można podnieść jedynie wówczas, gdy kara nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy. Powszechnie przyjmuje się, że o rażącej niewspółmierności kary można mówić również w razie nie uwzględnienia przez sąd funkcji prewencyjnej i wychowawczej kary.

Rażąca niewspółmierność kary może polegać na niezastosowaniu zarówno instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary, jak i na nie umorzeniu warunkowym postępowania w sytuacji wystąpienia wszystkich okoliczności wskazywanych w treści przepisu art. 66 k.k.

Okoliczności przedmiotowego zdarzenia pozwalają zdaniem sądu okręgowego na stwierdzenie, że stopień winy, jak i społeczna szkodliwość popełnionego przez oskarżonego czynu nie są znaczne. Pomiędzy stronami od jakiegoś już czasu trwa konflikt na tle wspólnego zamieszkiwania w jednym budynku, który wcześniej stanowił własność rodziców D. D. i S. L.. Zdarzenie było skutkiem wynikających z tego tytułu nieporozumień co do zakresu korzystania z przedmiotowego domu. D.D.robił porządki w piwnicy, a fakt, że przy okazji powynosił z niej nienależące do niego rzeczy nie spodobał się jego siostrze. Tło zajścia zatem jak i powód dla którego doszło pomiędzy oskarżonym a

pokrzywdzonym do „spięcia” był błahy. Zdarzenie rozegrało się w piwnicy budynku, gdzie zamieszkują i nie było dostępne dla przypadkowych osób. Nie wiązało się to zatem z dodatkowymi dolegliwościami natury psychicznej dla pokrzywdzonego. Obrażenia doznane przez pokrzywdzonego były obrażeniami typowymi dla tego typu zachowań. Pokrzywdzony doznał stosunkowo niewielkich obrażeń spowodowanych upadkiem na schody i przytrzymaniem go przy pomocy młotka przez oskarżonego. W tej sytuacji w ocenie sądu odwoławczego zaszły okoliczności, o których mowa w art.66§1 k.k., a których istnienie pozwala na warunkowe umorzenie postępowania. A. L. nie był bowiem do tej pory karany sądownie (karta karna K.22), a przypisane mu przestępstwo (z art.157§2 k.k.) zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 2.

W tej sytuacji sąd okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał stopień winy oskarżonego i stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu nie są znaczne i na podstawie art. 66§1 k.k. i art.67§ 1k.k. postępowanie warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 1 rok. Ponadto zasądzone od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego koszty procesu ograniczył do kwoty 1008zł. zgodnie bowiem z treścią art.622 k.p.k. w związku z warunkowym umorzeniem postępowania przez sąd zarządza zwrot uiszczonych przez oskarżyciela zryczałtowanych wydatków w całości.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Z uwagi na udział w postępowaniu odwoławczym pełnomocnika oskarżyciela prywatnego ustanowionego z wyboru sąd zasądził od oskarżonego A. L. na rzecz D. D. kwotę 420 zł. (art. 628 pkt.1 k.p.k. i art. 629 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k.).

Względy słuszności przemawiały za zwolnieniem oskarżonego A. L. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa opłaty za postępowanie odwoławcze (art. 17 ust.1 ustawy z dnia 23czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych w zw. z art. 624§1 k.p.k.).